

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLÁP

BUDAPEST, 1940. ÁPRILIS 13.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

II. ÉVFOLYAM 15. SZÁM.

Miért
CSINÁL REMEK KASSZÁT
MÁR 4-IK HETE A
ROYAL APOLLOBAN

Or?

Mert
ILYEN TÖKÉLETES,
BRAVUROS, HATALMAS
FILMPRODUKCIÓ NEM
VOLT HOSSZÚ ÉVEK ÖTA

Legközelebbi megjelenésünk:

**OTT AHOL A
DNYESZTER VIZE ZÜG...**

Írta: **Radványi Géza és Szatmári Jenő**

Rendezte: **Ráthonyi Ákos**

Zene: **Fényes Szabolcs**

Dalbetét: **Marion Géza**

Főszereplők: **TASNÁDY MÁRIA,
Kiss Ferenc, Timár József, Vértes Lajos, Berkó
Lili, Ladomerszky Margit, Gózon Gyula**

Gyártási vezető: **Takács Antal**

Takács-produkció, Hunnia-film

Forgalomba hozza: HUNNIA FILMGYÁR FILMELHELYEZŐ IRODÁJA
New York-palota, Erzsébet-krt. 9—11. Telefon: 145-435, 145-434, 145-433

**FILMKAMARAI
ÉS MOZIEGYESÜLETI
SZAKLAP**

II. ÉVFOLYAM, 15. SZAM.
BUDAPEST, 1940 ÁPRILIS 13.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:

ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:

VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.
Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410.

Kiadótulajdonos.

a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:

Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:

Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:

egy évre 30 pengő
fél „ 16 pengő

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.

Telefon: 146—346.

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257—036

VÁCZI DEZSŐ

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—386

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14.

Telefon: 144—422, 144—423

Felelős vezető: Csontos Lajos.

TARTALOM :

Az évad vége felé	1
Biztosítani kell a magyar filmek gyártását	2
A film művészetének fejlődése: <i>Pacséry Agoston</i>	3
Filmmkamara	4
Lapszemle	4
Műterem	4
Új filmek:	
Gül Baba	6
Kísért a mult	6
Premiermozik műsora	6
Premier Plan: <i>Vörös Gyula</i>	8
Technika:	
Filmtechnika és filmművészet: <i>Winkler Jenő</i>	8
Hírek	11
Híradók	12
Filmcenzura	III
Hírdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
Torda	4
Agfa	4
Palatinus	5
Warner	7
Molnár	III

MAGYAR
FILM

Az évad vége felé . . .

*Lassan elmúlik az 1939—40. szakmai év. Sok minden történt a szak-
mában az elrohant hónapok alatt, de még mindig nagyon sok kérdés vár
megoldásra. Ezek között*

első és legfontosabb a sokat emlegetett és ezen a helyen már
annyiszor sürgetett filmkamarai átszervezés, — helyesebben a
Filmmkamara szétválasztása a Színművészeti Kamarától.

*Az átszervezés kérdését — úgy tudjuk — minden oldalról egyöntetűen
helyesnek és kívánatosnak tartják. A második zsidótörvény életbelépésével
megváltozott szakmai helyzetben*

szükségesnek látják az átszervezést a szakma minden ágában épp
úgy, mint ahogy azt feltétlenül megvalósítandónak ítélte a Ka-
mara vezetősége,

*amikor erre vonatkozó, minden részletében kidolgozott javaslatát előterjesz-
tette és végül, értesüléseink szerint, illetékesek is meggyőződtek a kívánság
helyességéről.*

Véleményeltérések csupán a megvalósítás részleteiben merülhet-
nek fel, mert a lényegben mindenki egyetért és meggyőződésünk
szerint a kérdés megoldásánál mindenki legjobb tudásával a leg-
előnyösebb rendezésre törekszik.

*A filmszakma rohamosan fejlődő életében azonban nem elégséges a he-
lyes kivitel, annak gyorsan is kell megtörténnie.*

Erre a gyorsaságra különösen szükség van akkor, amikor a nem-
zetközi viszonyok váratlan változásai állandóan újabb és újabb
helyzet elé állítják a szakmát, amelynek a változásokra ugyan-
csak rugalmas intézkedésekkel kell válaszolnia.

*A rugalmasság egyik alapfeltétele azonban a belső egység és a hazai piac vi-
szonyainak rendezettsége. Sajnos, éppen ez hiányzik. Az állandósuló átmeneti
állapot nem ad elég erőt és rugalmasságot a szakmának a szakmai érdekek
minél előnyösebb védelmére és a jövő fejlődésének kiharcolására, amikor az
energiák nagy részét a belső ügyek elintézése köti le.*

Nem lehet vitás, hogy mindaddig,
amíg a szakma végső arculatát a helyes átszervezésben újjászüle-
tendő Kamara ki nem alakítja, szakmai egységről nem beszélhe-
tünk. Enélkül pedig nem várhatunk megnyugtató eredményeket.

*Filmmkultúránkra a mai viszonyok között különös gondot kell fordítani.
A feladat megoldására azonban egységes munka szükséges. A külföldi be-
hozatal a mai körülmények között egyre bizonytalanabb és a hazai gyártás-
ban is ismételten nehézségek merülnek fel. Ebben a helyzetben*

égetően szükséges volna a Kamara gyors átszervezése, hogy az új
évad előkészítő munkáit már az új, önálló Filmmkamara keretein
belül végezhesse el a szakma.

*Az évad vége felé járunk. Minden hét újabb veszteséget jelent a szak-
mának és a magyar filmmkultúrának. Ismételten felhívjuk tehát a figyelmet
arra, hogy*

a magyar film- és mozi szakma, valamint a magyar filmművészet
érdekében minél előbb kereszttül kell vinni a kívánatosnak ítélt
módosításokat, hogy a jövő szezonát már ne a mai elégtelen szer-
vezettel kezdje meg a szakma, mert ennek káros következményei
az egész évre kihatással lennének.

Biztosítani kell a magyar filmek gyártását!

A Filmkamara szakértő-bizottsági ülésének határozata

Szomorú érzés fogja el az embert, hogy minden esztendőben, éppen tavasszal — a legszebb gyártási hónapokban — benuól meg, immár visszatérő szabályossággal, a magyar filmgyártás. Az elmúlt évben még csak meg lehetett indokolni a gyártási válság bekövetkezését, mert hiszen az újjáalakult szakma és az akkor induló Filmkamara első hónapjaiban előfordulhatott, hogy a zökkenők megrázkódtatták az új törekvéseket, bár a válságnak akkor is csak egyik — távolról sem a legfontosabb oka volt az átállítás. Ma azonban, egy évvel később,

amikor az elmúlt hónapok gyártásából nagysikerű filmek eredményesen megmutatták, hogy alkotóképes a szakma, nagyon nagy hiba volna a fejlődést újabb leállással megakasztani.

Nagy hiba volna már csak azért is, mert hiszen soha akkora szükség nem volt fokozott magyar gyártásra, mint a mai korlátozott viszonyok közt, amikor egyre bizonytalanabbnak látszik a külföldi filmbezozatal kérdése. Nem akarunk jóslásokba bocsátkozni, sőt

reméljük, hogy a külföldi filmek behozatalát a jövő évadra is sikerül úgy-ahogy biztosítani. A remény azonban még nem bizonyosság és minden jobb igyekezet ellenére kellemetlen meglepetések érhetnek beününk ezen a téren.

Akkor azonban már késő lesz. Mire kiderül, hogy kevés a film, már hiába igyekezünk a hiányt magyar filmekkel pótolni. Erre az eshetőségre — amely pedig nem valószínűtlen — előre fel kell készülni! A tavaszi és nyári hónapokat feltétlenül erős tempóban ki kell használni, hogy megfelelő számban és a kívánatos színvonalon készülhessenek magyar filmek a jövő évadra. Biztosítani kell, hogy gyártóink minél előbb leforgathassák tervezett filmjeiket.

Túlzott termelés veszélye egyáltalán nem fenyegethet. Mert ha még úgy alakulna is behozatalunk, hogy a magyar filmek kereslete nem lesz sokkal nagyobb, mint a korábbi években, a kereslet és kínálat kiegyensúlyozottságára érzékeny filmpiac ugyanis azonnal észreveszi, mikor kell mérsékelni a gyártást.

De hol vagyunk ettől?...

Inkább a tavaszi és nyári szép hónapokban gyártunk és ha ezalatt eleendő film készülne — amit nem hiszünk — ősszel következnek be a gyártás mérséklése, semmint hogy

most várjunk a bizonytalan jövő kialakulására és azután nyár végén vagy ősszel lóhalálában összefoltozott gyorsprodukciók vonuljanak műterembe a megnövekedett kereslet kihasználására.

Ne felejtjük el, hogy nemcsak gazdaságilag jobban megalapozott és mű-

vészeti szempontokból kedvezőbben előkészített, tehát nagyobb anyagi és erkölcsi sikerre számítható filmek kerülhetnek így a jövő szezon piacára, hanem sokkal arányosabb elosztásban, jobb üzletpolitikai kihasználás mellett jelenhetnének meg a magyar filmek a gyártók, kölcsönzők és mozisok egyenlő érdekében. Ezenfelül azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy

addig gyártunk, amíg erre megvan a kellő nyugalmi légkör. Ki tudja, milyen helyzetet teremt a magyar filmpiacon a nemzetközi viszonyok ma még beláthatatlan alakulása az őszi hónapokban. Magyar filmekre viszont mindig szükség lesz!

A Filmművészeti Kamara szakértő bizottságának teljes ülése április 10-én, szerdán délután Morvay Pál felszólalására, foglalkozott a magyar filmgyártás kérdésével. A felszólaló rámutatott felszólalásában azokra a nehézségekre, amelyek a gyártási válság miatt a műsorellátásban mind fokozottabban jelentkeznek és javasolta, hogy

a Kamara tegye meg a szükséges lépéseket, hogy egyrészt a Hunnia Filmgyárban további hitelnyújtással tegyék lehetővé a folyamatos gyártást, másrészt oldják fel a Magyar Filmirodát az évi hét film gyártására vállalt korlátozás alól.

A bizottság Bingert János dr., Güttler Antal és Szentpály István dr. hozzászólása után megállapította, hogy

azok az évenként visszatérő nehézségek, melyek a magyar filmgyártást minduntalan a lét és nemlét problémájára el állítják, ma sokkal súlyosabban jelentkeznek, mint azelőtt.

Megállapította a bizottság, hogy a további gyártás tekintetében a gyárban gyártani szándékozó vállalkozók a legteljesebb mértékben tájékozatlanok, mert a gyár a gyártások alapjául szolgáló hitelkeretek nyújtását megszüntette és a gyártó vállalatok műterem-

igénylésével szemben a legteljesebb elzárkózás álláspontjára helyezkedett.

Az illetékes ténylezőknek, akiknek végeredményben a felelősséget viselniük kell, meg kell küzdeniük azzal a váddal is — amely a magyar filmgyártás ellen a multban oly gyakran elhangzott — hogy a magyar filmek nagy átlaga nem elégíti ki a közönség jogos igényeit.

A jó filmgyártáshoz elsősorban gondos előkészítés szükséges. A filmgyártás biztonsága és folyamatossága nélkül viszont az előkészítés feltétlenül erősen meggyengül.

Különös aggodalommal tárgyalta a Filmkamara szakértő bizottsága a helyzetet azért, mert ma, amikor egyrészt a külföldi filmek behozatala a multhoz képest lényegesen csökkent, másrészt különböző devizapolitikai megfontolások alapján az amerikai filmbezozatal is nagy mértékben visszafejlődött, végül a kontinensen a magyar filmek kivitele fokozatosan térthődít, —

úgy látszik, mintha a magyar filmgyártás kérdését az illetékes ténylezők ismét kátyúba engednék jutni.

Érthetetlennek tartotta a bizottság ilyen körülmények közt azt is, hogy filmgyártásunk másik otthona, a Magyar Filmiroda műterme is kénytelen leállni és így a Hunnia Filmgyár pénzügyi nehézségei következtében

a magyar filmgyártás az egész vonalon kényszerszünetre lesz kárhóztatva.

Szükségesnek látta tehát a Kamara szakértő bizottsága, hogy a magyar filmgyártás útjában álló mesterséges akadályok elhárítása érdekében a Kamara vezetősége, élén Kiss Ferenc miniszteri biztossal, hivatalosan forduljon a hatóságokhoz és

kérje az illetékesek közbelépését, valamint sürgesse, hogy azonnali intézkedésekkel szüntessék meg a magyar filmgyártás elé tornyosuló akadályokat.

Mindent el kell követni — állapította meg a bizottság — hogy módot adjanak a filmgyáraknak munkájuk további folytatására. Tegyék lehetővé a filmgyártást a Hunnia Filmgyárban oly módon, hogy az eddig is nyújtott hitelkereteket továbbra is fenntartsák, továbbá engedjék meg a Magyar Filmirodának, hogy minden korlátozás nélkül álljon műtermével a magyar filmgyártók rendelkezésére.

A rendkívüli fontos kérdés kapcsán felmerült a boletták ügye is és a hozzászólások után a bizottság úgy határozott, hogy

a Kamara járjon el a cenzurajegyek kérdésében is illetékes helyen, hogy azt a mai piaci helyzetnek megfelelően újra rendezzék.

A bizottság a tárgyalás eredményéről azonnal értesítette a Kamara élén álló Kiss Ferenc miniszteri biztost és felkérte őt, hogy a bizottság javaslata alapján tegye meg illetékes helyeken a szükséges lépéseket.

A miniszteri biztos a bizottság határozatát teljes mértékben magáévá tette és kijelentette, hogy mindent el fog követni, hogy a szakmának ezt a rendkívüli fontos, égető kérdését minél gyorsabban teljes megelégedésre rendezzék.

A
MAGYAR
FILM

az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

A film művészetének fejlődése

Irta:

PACSÉRY ÁGOSTON

Amikor a film megjelent az emberi kulturálságban, amikor 1895-ben az első vándormozik felütötték bódéikat, a film kizárólag reprodukált. Az induló vonat és a verekedő, rohanó, lehetőleg humoros szereplő játéka (?) egyszerű mozgás fotográfiája volt. *A gép és a kép nem mozgott, csak a képen szereplő tárgy, vagy személy.* A műsor kimerült a különféle utcaképek, természeti felvételek és főleg primitív trükkök visszaadásában. Szerzte az egész világon, nagy városok varietéiben, kávéházakban, városokban jelent meg a film. Ponyvák, bódék, külvárosi kávéházak elsötétített homályában peregtek le az első mozgóképek. *A film megjelenése lanyha érdeklődést, majd közönyt váltott ki és nem hozott azonnali és úgynevezett átütő sikert.* Ma már ismert a film története és ez a megismerés tíz év harcát jelenti elsősorban, azét a tíz évet, mely a film gyermekkorát jelenti. *A közönség meglepődött, csodálkozott és — nem törődött az egészzel semmit. Öt évig a vásári kikiáltók kezében volt az egész „filmipar.”*

A huszadik század fordulójára tehető az első tudatos kísérlet, mely a filmet, mint szórakozási lehetőséget kezdte formálni. Párisban a *Pathé Frères* és a *Gaumont* cégek érdeme az első lépés. *Dramái — természetesen színpadszerűen dramái — képeket kezdtek fotografálni és ezzel eljegyezték a filmet a művészettel.* Rövid jelenetek, humoros epizódok és véresen tragikus történetek kerültek a filmszalagra. *Szoigailag lemásolták a színpad kulisszáit, lefotografálták a színészek játéka és ezzel kimerült a film minden tudománya.* Egyszerűen és természetesen visszaadták a színpadot. Tehát világos, hogy a műteremben lefotografált jelenetek szenzációja csupán az volt, hogy a névtelen úttörők mozogni tudtak a lepedőn. A színpad személyes varázsát azonban ezek a rosszul sikerült mozgóképek pótolni nem tudták és amikor az újdonság hatása megszűnt, a film ismét a külvárosok homályába merült.

A következő öt esztendő már komolyabb lépéseket eredményezett.

A film mindazt, ami benne a priori technika volt, a kilencszázas években kialakította önmagából. A megelevenedett fotográfia, a mozgást kifejező képsorozat eleve tette az utcát, az utca képét. *A mozgás technikai eljárását varázsolta a néző elé és ezzel minázt, ami a filmnek alapeleme: a felvevő- és leadógépet, a fehér lepedőt és a vizuális kép technikáját, megmutatta.* Ez a technika azonban, a bonyolult és vegyi eljárásokat követelő technika, nem tarthatott érdeklődésre igényt, hiszen túlságosan bonyolult és tudományos ízű volt.

Közvetlenül 1910 előtt és után azonban az ifjú Amerika felismerte a filmben rejlő érdekességet és lehetőségeket. *Edison és Selig* név alatt indult meg az első vállalkozás, mely a műteremből a

szabadba vitte a filmet. Azok a primitív mesék, amelyek a filmen leperegtek, ezzel a vállalkozással nyertek első ízben cselekményben is érdekességet. A valódi természet lefotografálásához azonban nem illettek a festett és a színpadon használatos vászon-kulisszák és felépült az első stabilabb díszlet is. *Az Edison és Selig cég elkészítette az első indián- és cowboy-filmet és ezért lépett a „műveltebb” közönség a mozik sötét nézőterére. A vadnyugati történetek érdekessége lázba hozta Európát. A film polgárjogot nyert.*

Ugyanezeken megjelent a *színes* film és kísérletek történtek a *hangosfilm* körül is. *Edison* nevéhez fűződnek a kísérletezések, de mind a két kísérlet megbukott.

Többször hangoztattuk, hogy minden emberi és természeti jelenségnek elkerülhetetlen fejlődési fokozaton kell átmennie. Az ember maga szintén átesik ezen a törvényen. Az emberi szellem, az ész is fejlődik és ennek a fejlődésnek a megnyilvánulási sem kerülhetik ki ezt a folyamatot. Tárgyunk anyaga: a film sem kerülheti el a megcáfolhatatlan szükségszerűség fejlődését. *A film, ez az új és csodálatos kultúreszköz szintén a fejlődés természetes útját követhette csak és ezért kellett megbukniok Edison kísérleteinek.* A színes és hangos filmmel való kísérletek 1900-ban feleslegesek voltak. *Amennyire nem sikerültek akkor, annyira sikerülnek ma.*

A természetes fejlődés tudatában figyelhetjük tovább a film útját.

Amerika kezdeményezése után az egész világon gyártani kezdték azokat a filmeket, amelyek már nem egyetlen képben mozgó jelenetet, hanem magát a képek mozgását is adták. *Megjelent a filmen a képekre osztott cselekmény. Lásas munka indult meg a műtermekben és a töke hamarosan és ösztönösen megérezte, a filmben rejlő anyagi előnyök lehetőségét. Sietve tette kezét az új üzleti ágra. A vas- és acélpipar, a petróleum- és a gépipar szinte egyidőben kerültek a filmmel együtt a töke kezébe. Ma ugyan még nem lehetséges elég távlati szemmel nézni a tőkének a film terére való beavatkozását. Ma még nem lehet eldönteni, hogy használt, vagy ártott-e a művészetnek ez a gyors beavatkozás, de mindenesetre töke nélkül a film sohasem lehetett volna kulturális és gazdasági tényező. Valószínű, hogy magának a filmnek használt. Mindenesetre ott állt a bölcsőnél és sietve gondozásba vette a gyermeket, hogy aztán minél nagyobb hasznot csikarjon majd ki a felnőttből.*

Az a végtelen hosszú filmszalag, amelyet az ipar felhasznált, ma már fel sem mérhető és át sem tekinthető. Így csupán nagy vonásokban ismertethetjük azt az utat, amelyet a film megtett. Az írott szó hosszú ideig — kb. 20 évig — csak adatokat, neveket

és technikai leírásokat közölt. Néhány angol, francia és német nyelvű könyvtől eltekintve, 1912-ig alig akadt olyan író, aki a film belső szerkezetével, formájával, művészetével foglalkozott volna. Így tehát *azt a kort, mely a film művészi fejlődésének első szakaszát jelenti, a technikai láz korának nevezhetjük.*

A film művészi formájának kialakulását legrövidebben az jellemzi, hogy amíg csupán technikai eredménynek és technikai kifejezésnek látták, addig nem is cselekedett egyebet, mint technikai fotográfálást. Ugyanezeken azonban már jelentkezni kezdett az a nézet is, hogy a filmet a művészetet átalakító csodának kell tartani.

Mikor a film első kísérletei megjelentek, némán és minden kísérlet nélkül, csak a gép egyhangú zöreje mellett peregtek le. A közönség úgy segített magán, ahogyan tudott. Hangos nevetés, megjegyzések sűrűn hangzottak fel a sötét nézőtérről. A silány és ostoba mesék, a burleszkkomikum vasikos humora és az a vad zürzavar, amely a mozgókép első elűadásait kitöltötte, lassan nemesedni kezdett. Kizárólag mozgóképszínházaknak épített házak emelkedtek a földből és a néma előadásokon megszólalt a zene. Először kikáltókkal próbálták meg a néma szorongást keltő hatását ellensúlyozni, aztán a felesleges magyarázatokat, szintén felesleges feliratokkal pótolva, zenészek foglalták el a kikiáltók helyét. *A hang elkerülhetetlenül kísérője lett a néma képeknek.*

Am a kialakulásnak még nagy utat kellett megtennie, amíg a film tovább fejlődhetett.

A háború határára a nemzeti filmek készítésére kényszerítették a népeket. Nemzeti filmtermelés indult meg és ez nagyon egészségesnek bizonyult. Az Amerikában teljesen technikára és annak tökéletesítésére törekvő ipart ugyanis némileg a művészet felé vezette az önálló termelés. *A töke kénytelen volt mindig újat és mindig „szenzációsát” nyújtani, mert különben elvesztette volna a moziba édesgetett tömegeket.* A háború alatt, főleg Európában, neves írók és azok művei lépnek a közönség elé megfilmesítés alakjában. Ezek a művek azonban már nagyobb apparátust igényelnek és így mináljobban előtérbe hozzák azt, aki az egész apparátusnak mozgatója: a rendezőt. *A filmrendező a színpadi rendezőknél nagyobb szerepet tölt be, a színpadon kitermelődött nagy rendező egyénisége nélkül azonban sohasem találta volna meg a maga helyét.*

Minden törekvés és minden cél ellenére a mozi formája megmaradt annak, ami első idejében volt: a színpad lefotografált másának, legfeljebb több képre tagozódott annál és természeti felvételekkel tette változatossá a díszleteket. Még becsúszta is színpadszerű maradt. Felvonásokra tagozódott. Az egyes nemzetek feldolgozták mindazt, ami nemzeti irodalmukban kiváló. A forma azonban alig változott. *Az objektív végre-válahára megmozdult, mimikát és nagyított arcképeket kezdtek fényképezni. Ez az első eredmény, amely halványan jelenni kezdte azt az utat, amelyen a filmnek haladnia kell.*

(Folytatjuk)

HIVATALOS RÉSZ FILMKAMARA

BUDAPEST, VI. BAJZA-UTCA 18

TELEFON: 113-305, 116-977

KÉSZÜL A GYÁRTÁSI SZERZŐDÉS-TERVEZET

A filmfőosztály gyártási főbizottsága hetek óta a filmszerződés-tervezet összeállításán dolgozik, mely a tervek szerint két részre tagozódik: külön szerződési mintát kapnak a gyártási törzskar tagjai és külön fogalmazvány készül a szereplők részére.

A terv keresztülvitele a filmgyártásnak kétségtelenül előnyére fog szolgálni, egyrészt azért, mert az egységes szabályozás az ezen a téren használatos különböző szerződés-mintákat hatályon kívül helyezné, másrészt módot nyújtana a jövőben felmerülő szociális kérdések egységes és gyors elintézésére, amennyiben vitás kérdésekben életbelépteti a választott bíróság, illetőleg a gyári törvényszék intézményét.

A bizottság munkájával előreláthatóan rövid idő alatt elkészül s így minden remény megvan arra, hogy az új gyártási idényt már ezekkel az új szerződés-mintákkal lehet megkezdeni, melyeket a Kamara fog kibocsátani.

TAGFELVÉTELEK ÉS ATMINÓSÍTÉSEK

A filmművészeti főosztály felvételi bizottsága április 3-án a miniszteri biztos úr jóváhagyásával felvette

a művészeti ügyvezetők szakcsoportjába:

Benkovics Imrét, mozgóképszínházi C) alcsoportbeli beosztással.

Atminősítette

Dr. Weidinger Györgyöt, segédrendezőként.

A Filmművészeti Tanács 1940. január 6., január 24. és március 1-i ülésein a Kamara filmművészeti főosztályának tagjai közé az alábbiak vétettek fel:

a művészeti ügyvezetők szakcsoportjába:

Horváth Ernőné, sz. Babos Matild,
Kovács Emül,
Püspöki Nándor,
Böleskey Jakab.

A Filmművészeti Tanács 1940. február hó 27-i ülésén hozott határozat alapján átminősítést nyert:

a művészeti ügykezelők szakcsoportjába

Fleischer Antal, filmkarmesterként.

LAPSZEMLE

MAGYAR NEMZET, 1940. IV. 9. *Egyed Zoltán: Színész, vagy rendező?*

PESTI UJSÁG, 1940. IV. 10. *Vörösvári István: Másfél év alatt mindössze 5 magyar filmet mutatott be a Corso-filmszínház.*

ÚJ MAGYARSÁG, 1940. IV. 10. *A Hunnia-filmgyár korlátozza a gyártási hitelt.*

A MAI NAP, 1940. IV. 10. f. a.: *Újabb fiatal magyar filmtehetség átütő sikere.*

MAGYARORSZÁG, 1940. IV. 10. *Dankó Pista és a szárnyakat adó búvós Pósa-köpenyeg.*

A MAI NAP, 1940. IV. 11. *Beszélgetés Tasnádi Fekete Máriaival és Radványi Gézával filmjeikről és színházról.*

ESTI KURIR, 1940. IV. 11. *Moziengedély, vagy — pótdó.*

MAGYAR NEMZET, 1940. IV. 6. *Papp Antal: Színész, vagy rendező?*

ORSZÁGJÁRÁS, 1940. IV. 5. *Országismertető keskenyfilmeket az iskolákba.*

ÚJ MAGYARSÁG, 1940. IV. 7. *Papp Jenő: Amikor Amerika mesél. — A sztárok népszerűsége és a reklám.*

KÁRPÁTI VASÁRNAP, 1940. IV. 7. *Olasz kultúrfilmjeitől Ungváron.*

HÉTFŐ, 1940. IV. 8. *Három hét múlva megáll a filmgyártás — ha megszűnik a gyártási hitel.*

MAGYARORSZÁG, 1940. IV. 8. *A Hunnia és — a hitel.*

MŰTEREM

MEGKEZDŐDTEK A „DANKÓ PISTA” FELVÉTELEI

HUNNIA-FILM

Április 8-án, hétfőn reggel megkezdtek a felvételeket a Hunnia műtermében a legújabb magyar film, a *Dankó Pista* filmváltozatából. A híres magyar notaköltő érdekes élete perege a felvevőgép előtt, természetesen Dankó Pista híres magyar nőitáival színesítve. *Jávor Pál* játssza főszerepet, a két női főszereplő *Simor Erzsébet* és *Lukács Margit*, a rendező *Kálmár László*, a producer pedig *Szalontai Kiss Miklós*, a *Mester* film ügyvezetője.

BEFEJEZŐDTEK AZ „ERZSÉBET” FELVÉTELEI

A múlt héten fejezték be a Filmirodában az *Erzsébet* felvételeit, melyek a két főszereplő, *Tolnay Klári* és *Karády Katalin* betegsége miatt elég sokáig húzódtak. Az utolsó napokban néhány technikai hiba miatt nem sikerült felvételt ismételtek meg. A gyár további tervei még bizonytalanok. A hetedik — idén az utolsó — filmet a *Népfilm* fogja forgatni, de még a cég is tárgyalásokat folytat a megfilmesítendő darab ügyében. Itt említjük meg, hogy április 5-én, péntek délután az *Erzsébet* film előkelő vendéget kapott. A nagy Burg-jelenetek forgatását ugyanis végignézte Mrs. O'Malley, a budapesti angol követ felesége, aki nem más, mint *Ann Bridge*, a híres írónő, akinek számos regénye jelent meg már magyar nyelven.

és Hollywoodban nem egy témáját filmesítették meg. Az írónő *Redward* követési tanácsos társaságában érkezett a filmgyárba, ahol báró *Podmaniczky Félix* a film rendezője mutatta be a főszereplőket, *Jávor Pált*, *Karády Katalint* és *Tolnay Klarit*. Hétfőn, április 8-án délután óriási tömegjelenetet vettek fel a Filmiroda műtermében. *Pünkösti Andor* művészi vezetése alatt és *Podmaniczky Félix* br. rendezésében nagyszámú statisztéria dolgozott. A budapesti Vigadót ábrázolta a díszlet a nagy őrségváltással, amikor megjelenik *Erzsébet* királyné is, akit *Karády Katalin* játszik a filmen. Még *Tolnay Klárinak*, *Somlay Arturnak*, *Jávor Pálnak* és *Rajnay Gábornak* voltak fontos jelenetei ezen a napon. A hétfői felvételekre az *Erzsébet* produkciója a sajtót látta vendégül.

FILMKÖLCSÖNZŐNEK ALKALMAS GYÖNYÖRŰ IRODAHELYISÉG

központi fűtéssel, telefonnal
május 1-re kiadó

Érdeklődni lehet 133-532 telefon-
számon a délelőtti órákban

TORDA JÓZSEF

Első magyar
diapozitív specialista
Kitüntetve: Paris, Grand Prix

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 57/B

Telefon: 131-320

Reklámok
Üzemi tervezetek
Felolvasások diapozitívei
Fotónagyítások

Példátlan sikert aratott a szakmai díszbamutatón

a

Megjelent

és rekordbevételekkel fut

az

URÁNIA, ATRIUM, CITY
filmszínházakban

MAGYAR ÍRÓK FILMJE RT.,
produkció

Pazar kiállítás

Regényes történelmi mesejáték

JÁVOR PÁL

SZALAY KAROLA
RÁTKAY MÁRTON

Főszereplők:

SZELECZKY ZITA

Felkérjük t. vidéki üzletfeleinket, hogy a filmet szíveskedjenek mielőbb beosztani!

KÖMÜVES SÁNDOR
MAKLÁRY ZOLTÁN
BIHARY NÁNDOR

PALATINUS filmterjesztő kft.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 9-11.

Telefon: 145-411, 145-412

ÚJ FILMEK

Gül Baba

Irtta: Martos Géza
Filmre irtta: Matolay Géza dr.
Versek: Innocent Vince Ernő
Zene: Huszka Jenő, Fényes Szabocs
Rendezte: Nádasdy Kálmán
Technikai vezető: Bán Frigyes
Segédrendező: ifj. Lázár István, Ranódy László
Főszereplők: Szelezcky Zita, Szalay Károla, Jávor Pál, Maklár Zoltán, Rátkay Márton, Bihary Nándor, Kómvics Sándor, Kelemen Lajos, Kürthy György, Várkonyi Zoltán
Beszél: magyarul
Gyár: Hunnia
Gyártotta: MIF
Gyártási vezető: Matolay Géza dr., Símenyi Alfréd dr.
Felvételvezető: Renner Endre
Kép: Makay Árpád
Hang: Lázár István
Osszeállította: Farkas Zoltán
Díszlet: B. Kokas Klára
Segédoperatőr: Vraňa Rudolf
Allófényképész: Manninger János
Scripter: Jellinek Imre
Ruhák: B. Kokas Klára
Fodrász: Pásztor Tibor
Hangrendszer: Tobis-Klang
Laboratórium: Kovács és Faludi
Hossza: 2568 méter
Cenzura: aluli
Köleszöngő: Palatinus
Bemutatta: Uránia, április 10., Atrium City, április 11.
Szaktbemutató: Uránia, április 11.

★

1620-ban a törökök tartották még megszállva Budát, de különösen a magyar diákok szervezkedtek, hogy felszabadítsák az ország fővárosát. Gábor diák Mujkó cigánnyal Gül Baba rózsáskertjébe lopózkodott be. Gábor gyönyörű leányt pillant meg, amint fürdik. A leány Leila, Gül Baba egyetlen leánya. A leány riadtan hagyja abba a fürdést, gyanuja támad, hogy Gábor kém. A két fiatal közt heves jelenet játszódik le, de Gábor végül merészen átöleli Leilát és megcsókolja. A leány az örségért kiált, mire az azonban megérkezik, Gábor már eltűnt, Leila pedig eltereli a figyelmet Gáborról, mert beleszeretett. Gül Baba leányának kézfogójára készülődnek. Ő lenne Ali basa 33-ik felesége. Leila senmiképpen sem akar a basa felesége lenni, mert Gábert szereti. A diák este visszalopózkodik a kertbe és szerenádát ad. Ali basa zavarta meg a szerenádát, aki meglátja Gábert és Mujkót. A túlerő lefegyverzi és másnap a féltékeny Ali basa halálra ítéli őket. Pont éjfélkor a siralomházba

viszik a két rabot. Leila akkor a diákoknak üzen s azok is megkísérik Gábor és Mujkó megmentését. A két halálraíteltet azonban a leányaért aggódó Gül Baba és egy isteni csoda menti meg, amidőn a híres rózsáskert elpusztul a hajnali viharban, s a törvény szerint erre szabadon kell engedni Ali basának a két halálraíteltet. Ali basa a diákokat kiutasítja örökre Budáról, ők elvonulnak, de Gábor magával viszi szerelmét, Leilát is Eger várába.

★

Szokatlanul hosszú ideig, a szabványos költségvetést jóval felülmúló összegből készült ez a legfrissebb magyar filmtermék, mert akik ebbe a nagy fába vágják a fejszéjüket, tudták, érezték, meg voltak győződve róla, hogy valami rendkívülit fognak alkotni. Mi is és a szakközönség is kíváncsian várta az eredményt: az időt, előirányzatot messze túllépő filmet. Bevalljuk: feleségizott érdeklődéssel, tágranyított szemekkel és frissen közösrült kritikusai tollal ültünk be az elmúlt héten az Uránia Filmszínház nézőterére, hogy farkasszemmel nézzünk a vásznon az azal az új magyar filmmel, amely olyan régóta olyan sokat ígért és amelyetől — bevalljuk — félve bár, de mi is sokat vártunk. És peregni kezdett a film. Lefutottak a bevezető feliratok, felcsendült a zenei nyitány, beharangozója, ízelítője a film nagyságának, levegőjének. Ez a felemelő muzsika teljességgel hozzáánk férközött, magával ragadott és vitt ellenállhatatlanul egy tarka mesebirodalomba. A film már az elején győzött. És ettől kezdve méterről-méterre, végesvégig lebilincsel, csodálatba ejtett, dobogtatta a szívünket, elandalított, miut az Ezeregyéjszaka legszebb meséje, együtt szeretünk szerelmeseivel, rettegünk sorsukért, boldogságukért, szóval: a szereplőkkel élünk, földöntúli világukban jártunk, repültünk a mese szárnyán egy szebb, jobb honba, ahová azonban csak sok szenvedés árán lehet jutni. Most is magával ragad bennünket a film hatása, amikor visszamelekezzünk rá, de jól esik és nem tudunk ellentálni. Köszönjük ezt a magyar tehetséget dicsőítő friss alkotást mindenkinek, aki résztvett benne, a legnagyobbtól a legkisebbig. Köszönjük külön írónak, rendezőinek, zeneszerzőinek, hogy ennyire a lelküket tudták belevarázsolni a filmbe. Köszönjük Szelezcky Zitának, ennek a földreszállt angyalnak, hogy szebb volt, mint bármikor, Jávor Pálnak, hogy olyan férfias, szerelmes tudott lenni, Maklár Zoltánnak, hogy hol könnyeket csalt a szemünkbe, hol pedig a magyar cigány egészséges humorával átvészelt a mese legtragikusabb pillanatait és mosolyra készítetett. Köszönjük a film minden szereplőjének, technikusainak, segédszemélyzetének, akiknek nevét hosszú lenne itt felsorakoztatni, pedig megérdemelnék.

V. D.

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM	Gül Baba	ápr. 11-től	Palatinus
CASINO	Egyetlen éjszaka	ápr. 15-től	MFI
CITY	Gül Baba	ápr. 11-től	Palatinus
CORSO	Kisért a múlt	ápr. 8-tól	Harmonia
DÉCSI	Amanda két élete	ápr. 3-tól	Hunnia
FORUM	Ha eljön a holnap	márc. 23-tól	Universal
OMNIA	Makrancos úr	ápr. 4-től	Tobis
RADIUS	Jesse James	ápr. 5-től	Fox
ROYAL APOLLO	Oz	márc. 21-től	Metro
SCALA	Érdemes örökölni?	ápr. 12-től	Hausz M.
URÁNIA	Gül Baba	ápr. 11-től	Palatinus

Kisért a múlt

(L'entraineuse)

Irtta: Charles Spaak
Rendezte: Claude Martin
Főszereplők: Michele Morgan, Gilbert Gil
Beszél: franciául
Magyar szöveg: Lándor Tivadar
Hossza: 2500 méter
Cenzura: felüli
Köleszöngő: Harmonia
Bemutatta: Corso, április 9.

★

Egy párizsi lokálban táncosnő Susanne Michele. A szimpatikus leányt foglalkozása dacára legtöbb vendég nagyon megbecsüli. Lormel előkelő és gazdag világi, aki a játékeremben játszik: babonás. Az a babonája, hogy ha Suzy a hátamögött áll, akkor biztosan nyer. A tánchelyiségbe társaság érkezik: Gason Noblet, nagy cipőiparos. Noblet olvadozni kezd, de Suzy tapintatosan megtagadja a tőle kért találkót. Mindez tűrhetetlenül forró júliusban történik. A lokált is bezárják két hétre. Lormel, aki nagy összegeket nyert, 3.000 frank ajándékot ad Suzynak, hogy nyaralni mehessen. A leány vonakodását kedves előzékenységgel és jószívűséggel szereli le. Suzy elutazik Rocagne tengerparti fürdőbe. Előkelő hely. A társaság is elegáns. Csinos megjelenése, diszkrét kedves modora megnyeri mindenki rokonszenvét. Különösen Lucienne, egy modern, mulatós úrilány két unokafivére, André és Jean lelkesednek érte. Pierre, Lucienne fivére, tudománynak és irodalomnak élő fiatalember mélyen érdekli Suzy iránt. Lucienne és a fiuk nagy ünneplést rendeznek Suzanne nevenapjára. Az ünnep kelles közepében betuccan Noblet úr: kiderül, hogy ő Lucienne és Pierre atya. Bemutatják neki Suzyt; Noblet szívélyesen üdvözlöi őt, sőt köszöntőt is mond rá, de este bemegy Suzy szobájába, emlékezteti őt, hogy táncosnő egy bárban és tñjlatokat tesz neki. A lány elutasítja. Suzy rögtön csomagol és búcsúzás nélkül el-elutazik... Másnap Pierre megvallja apjának, hogy szereti Suzyt és nőül akarja venni. Apja nevet és azt mondja, ez a házasság lehetetlen. Ujra Párizsban vagyunk, az újra megnyitott lokálban. Lormel is visszatér nyaralásából, üdvözlöi Suzyt. Felajánlja, hogy kiszabadítja őt ebből a lokálból, mert nem való ide és elviszi őt nagy utazásra. A leány vonakodik. Ekkor megjelenik a bárban Noblet és újra ajánlatokat tesz Suzynak. Suzy ismét elutasítja, de mikor Noblet sértően viselkedik: inzultálja, a lovagiatlan embert. Nagy felfordulás, Suzyt kiutasítják a bárból és ekkor Lormel megismétli ajánlatát, menjen vele a nagy utazásra, egy egész életre...

★

Két helyre visz bennünket a film eseménye. Az egyik: párisi mulató, könynyű szórakozások, rulettasztalok, a másik: milliomosok tengerparti nyaralóhelye. Két külön világ. Ezek közt hanyódik Michele Morgan. Az elsőből kivágjuk, a második nem fogadja be, mert „kisért a múlt”. Ővé a filmben az egyetlen nagy szerep, kitűnően is játssza. A kisebb szerepekben is kiváló karakterszínészeket ismerünk meg, akik pompás alakot formálnak az öreg dizózból, a falusi tanítóból, az alvilági szélhámosokból és a detektívfelügyelőből. A Belváros kényes ízlésű közönsége szívesen fogadta a francia filmművészetnek ezt az újabb értékes alkotását.

K. M.

MERRIE MELODIE**MERRIE MELODIE****MERRIE MELODIE**

a neve azoknak az egyfelvonásos színes film-
csodáknak, amelyeket a legközelebbi jövőben

fogunk egymásután megjelentetni a

HIRADÓ FILMSZINHÁZBAN.

Egyelőre 5 ilyen filmet hozunk forgalomba:

A GYÁVA MACSKA

ROBIN HOOD ÉS A MÓKUSOK

A PÁLINKÁS ÉLETMENTŐ

ÚJ ARANYLÁZ

EGÉRBÁL

MERRIE MELODIE**MERRIE MELODIE**

Premier Plan

VÖRÖS GYULA

Bár 17 éve tartozik a szakmához, mégis a fiatal generációhoz tartozik, annál is inkább, mert külseje — amint ez a fenti csinos képből kétségteljesen megállapítható — diákosan fiatalos és frissesége, munkabírása, életkedve a mai ifjú nemzedékével vetekedik. Pedig elárulhatjuk, hogy már 37 éves. A Tiszti Kaszinó házi-mozijában ismerte és szerette meg a mozizást, mint Acs Ernő alezredes kitűnő tanítványa. 1929-ben vette át a Szent Domonkos-rendi egyházközség tulajdonában lévő Gloria mozi vezetését, amelynek igazgatója. Az egyházközségnek egyébként korábban titkára volt, ma pedig gondnoka. Hat év óta tevékeny tagja a Mozi-egyesület választmányának. Tárgyilag és szakszerű felszólalásainak sok eredményét élvezik kartársai. Amint elgondol, azt sikerül meg is valósítania. A mozisoknak a Kamarába történt bevonulása óta bizottsági tagja ennek a legfőbb filmszakmai intézménynek. A munka az eleme. Mesterségét kedvvel, lelkesedéssel végzi. Otthon persze — bocsásson meg a leleplezésért — annál csendesebb. Odahaza az asszony a művészeti ügyvezető. Ezt nem is bírja sokáig. Ilyenkor elrobog hazulról a motorjával és meg se áll a Dunáig, ahol kikeres magának valami csendes ágot és — horgászik...

TECHNIKA

SZERKESZTI: KARBÁN JÓZSEF

Filmtechnika és filmművészet

Irta:

WINKLER JENŐ

Ezzel az értékes szöveggel egy fiatal és tehetséges új kartársunkat mutatjuk be olvasóinknak: a Kovács és Faludi film-laboratórium hangmesterét, aki műegyetemi tanulmányai mellett már két év óta filmtechnikai gyakorlatot is folytat nagy sikerrel. Első írásában érdekes kapcsolattal mutat a filmművészet és filmtechnika együvértartozására. A cikket illusztráló képek fáradságos kísérleti munka eredményei és különösen szemléltetik a film mindennapi technikai trükkjeit.

A filmet nem az teszi filmmé, hogy szalagról vetítjük, hanem az, hogy mondanivalóját a hangos mozgófényképezés és vetítés nyújtotta lehetőségeknek megfelelően választjuk meg, építjük fel és ezek nyelvén fejezzük ki.

Igaz, hogy ennek a tételnek ellentmond számos külföldi és még több magyar film. Hiszen a színpadi emberből lett forgatókönyvíró vagy rendező önkéntelenül is a színpad szempontjait érvényesíti, már csak azért is, mert a film lehetőségeit kevésbé ismeri és így idegenkedik tőlük. Még inkább teszi ezt akkor, ha színdarab filmesítésére vállalkozik. Hihetőnek látszik azonban, hogy az olvasó, rövid megfontolás után, mégis igaznak fogadja el a fenti tételt.

Csak vissza kell emlékeznie egyik-másik látott filmre, össze kell hasonlítani például a *Ködös utakon* című francia filmmel és nem lesz nehéz megállapítania, hogy ez a film — filmszerű; se lefotografált színpad, se lefotografált elbeszélés, hanem kitűnő érzékkel felelevenített filmnovella, ha szabad ezt a kifejezést használni. Klasszikus példája viszont a színpad-fotografálásnak a *Szenivénéji álom* filmváltozata Reinhardt rendezésében. Filmen bizony nem szabad a levegőben elszálló tündérkirályt dróton húzni, amint azt Reinhardt, a színpadi ember tette! Hatása — legalább is e sorok írójára tett hatása — elriasztó volt s maga az egész film, a nagyszerű szereposztás mellett is, sokhelyütt messze maradt attól, amire Shakespeare kötelez. Pedig ez a műve igazán sok vizuális lehetőséget rejt magában. Filmre alighanem többet, mint színpadra. *Kérdés azonban: vajon nem vész-e el a színpadi mű szövegében sejtetett, vagy kimondott finomságok poézise pusztán az által, hogy megmutatjuk őket?*

Film és színpad aligha mutat egymással szemben sokkal kisebb különbséget, mint akár a szobor és a festmény. Aligha jut valaha is eszébe valakinek, hogy az igazán nem dogmatikus Rodin „Csókt”-ját megfesse, vagy Leonardo „Mona Lisa”-ját márványba

faragja. Bármilyen művészet területén elképzelhető ugyan egy másik művészi alkotás reflexiója, de ritka kivétel lesz az az eset, amikor az egyik művészet lényege szerint le tudja fordítani saját nyelvére a másik művészet mondanivalóját. Ilyen kivételnek látszik például Páger Antal remek Bors István-ja. Csakhogy ennek érdeme inkább a művész egyéni teljesítménye, mint színyszerű, vagy filmszerű együtthatások eredménye.

Általában érvényes a tétel: minden művészetnek megvan a maga előnyös témaköre, helyesebben: az általa legjobban elmondható mondanivalók sajátos csoportja, megfelelően a művészet anyagának és kifejező eszközeinek.

A kifejező eszközök használatának módszere az illető művészet technikája. Az alkotó művészi munkával szemben többé-kevésbé alárendelt szerepet kell játszania, de néhol döntő fontosságúvá emelkedik. Például: ágaskadó ló szobra csak akkor készíthető el egyáltalán, ha az elgondolás statikailag és szilárdságtanilag megoldható. Festményen ez a szempont elesik. Ime: már a téma megválasztását a technika dönti el.

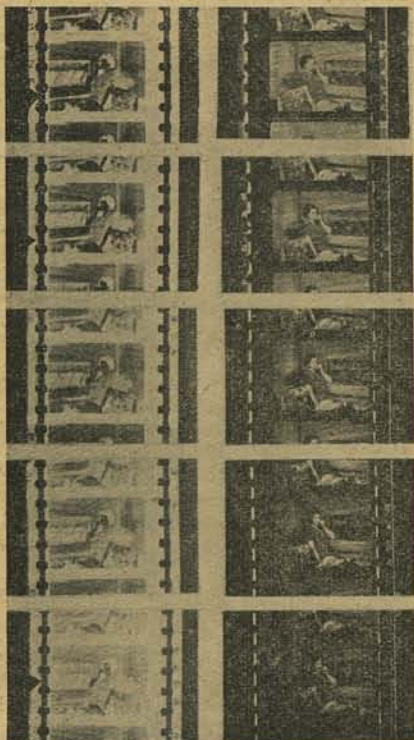
A film különös helyet tölt be a művészetek között. A film a színpad származéka volt eredetileg s mint ilyen: nem külön művészet, csak másodrendű interpretáló eszköz, akár például a fényképezett festmény-reprodukción. A film szinte korlátlan technikai lehetősége miatt hamarosan túlnőtt a színpadon és ma már könnyű szerrel megold olyan feladatokat, amelyeket színpadon megvalósítani nem lehet. Ilyen például a térben elkülönített egyidejű történések megjelenítése. Többszörös színpad — eltekintve a figyelem elforgácsolásától — önmagában annyira groteszk látvány, hogy csak kivételes esetekben állhatja meg helyét. Filmen viszont többféleképpen is megoldható ez a feladat könnyedén és zökkenő nélkül (hirtelen vagy lassú képváltás, tetzés szerinti áttűnés). Színpadon például lehetetlen az arcjátékot vagy éppen a szem kifejezését csak megközelítően is olyan jól a néző elé juttatni, mint filmen. Ilyen és hasonló, összegükben döntő jelentőségű részletekkel szemben a színpadnak egy óriási lehetősége van: a színész és a közönség kölcsönhatása, amely filmen természetesen szóba sem jöhet.

Kétségtelen, hogy a színpad fotográfia is lehet hatásos, hiszen a festmény fényképe is lehet szép, de bizonyos, hogy a fotografált színpad sokkal szegényebb valami, hiszen a színdarabot már eleve a filmhez képest szegényes színpadi technikához szabták. Figyelembevétel azonban a közönségnek a színpaddal való kölcsönös kapcsolatát.

A fotografált színpad így nélkülözi egyrészt a film szabad lehetőségeit, másrészt pedig nem rendelkezik a színpad e fontos hatóeszközével, sem ennek személyes közvetlenségével.

Mások a film határai, mint a színpad korlátozottságai és mások a felfogás vagy közlés lehetőségei filmen s minthogy ezek igen gyakran nemcsak különböznek, hanem éppenséggel szemben állnak, megkockáztathatjuk azt az állítást, hogy jó filmet jó színdarabból a legnehezebb csinálni.

Ha azonban beszélhetünk a film különleges anyagáról és különleges közlőeszközéről — és pedig szinte páratlanul sokszerező eszközéről — akkor nem maradhatunk meg a film szekunder

1. ábra.

felfogása mellett, hanem el kell fogadnunk, hogy lehet, sőt van is különálló filmművészet, bár nem is tudjuk pontosan definiálni. Bizonyos azonban, hogy ez nem lehet azonos sem a színpad, sem a fotográfia művészetével, mert hiszen a film művészetének az anyaga (vetített hangosmozzgóképek) és technikája egyaránt lényegesen eltér a fenti kettő akármelyikétől. Elgondolható például valamiféle filmköltemény teljesen szereplők nélkül. Színpadon ez nem igen képzelhető. Elképzelhető olyan film vagy filmrészlet, amelynek mondanivalója a mozgás által fejeződik ki, ez viszont fényképen nem lehetséges. Így már az elgondolás maga is lehetővé teszi, sőt feltételezi azt, hogy a film önálló kategória a művészetek közt. Mondjuk, hogy van filmdráma, filmregény, filmnovella stb., de ez a műfajokba-sorolás semmi egyéb, mint hasonlat és nem jelenti szükségyszerűen azt, hogy: drámából, regényből, novellából, készült film.

Bármely művészet technikájának, így a filmtechnikának éppenséggel megvan a maga külön művészete vagy legalább is megvan ennek a lehetősége. Ne a technikai készségek valamiféle szuperlatívuszát nevezzük „művészet”-nek —

ez a művészet fogalmának közkeletű félreértése — hanem nagyjából azt a tevékenységet, hogy technikai eszközök intuitív, akár szuggesztív hatására építjük a mondanivalót, még inkább a közlés módját.

Mindezekkel hihetően közelebbi értelmezést nyer e kis eszmefuttatás első mondata, mely a film pusztán anyagát igyekezett megkülönböztetni annak művészi lényegétől s talán sikerült kimutatni azt is, hogy filmtechnika és filmművészet nem egymástól független, hanem sokszerűen egybekapcsolódó két területpont.

A film technikai művészet, sőt: kollektív technikai művészet. Természetes eszerint, hogy az író, forgatókönyvíró és rendező számára döntően fontos a dolgok részletes és áttekinthető technikai ismerete, ahogyan a film egyik-másik technikusa is (összeállító, operatőr, hangtechnikus) csak vagy művészi munkát végezhet vagy rosszat. Művé-

2. ábra.

szet és technika talán az építészetben sem követel tökéletesebb harmóniát, mint a film terén.

Nem tévedünk tehát, ha feltesszük, hogy az egyszerű és fontos filmtechnikai kérdések mindenkit érdekelnek, aki akár mint annak munkása, akár mint közönsége egyáltalán foglalkozik a filmmel.

*

A film egyik nagy előnye a színpadnál szemben, hogy annyiszor és olyan gyorsan változtatja cselekménye színterét, ahányszor és ahogyan azt művészi szempontok megkívánják. Sőt: pusztán technikai okok is szükségessé teszik a kép ugrásszerű vagy lassú cserélését, amint azt jóformán minden film elején látjuk a címfeliratokban.

Sötétbe-tünés

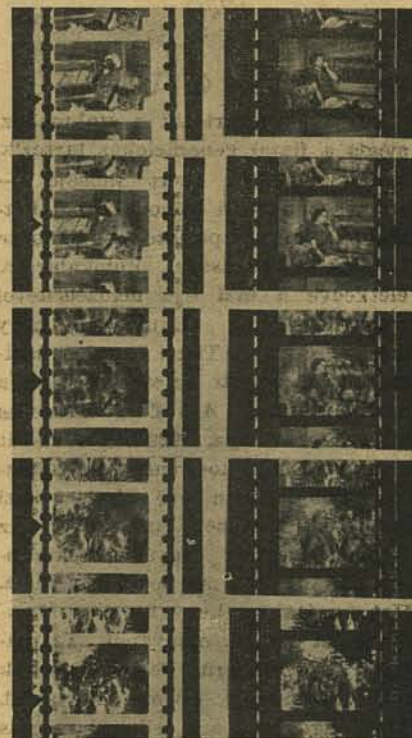
Képzeljük például, hogy egy film cselekménye során telefonbeszélgetést vetítünk. Mondjuk, a telefonáló hölgy a beszélgetés befejezése után elgondolkodik, talán elábrándozik valamin és elé-

gikus hangulatot akarunk adni a jelenetnek.

Nyilvánvaló, hogy ezt meg is lehet játszani, de a színész jó játékát igen jól hangsúlyozhatjuk, sőt szinte helyettesíthetjük egy roppant egyszerű technikai fogással. Mielőtt ugyanis folytatnánk a következő jelenetet, a telefonáló hölgy képét lassanként elsötétítjük (Blende ab=sötétbe-tünés). Így a jelenet nem szakad meg, hanem lassan, szinte észrevétlenül tűnik el s a kép benyomása tovább élhet a néző tudatában; észrevétlenül változhat a tudatosból perifériakussá vagy akár tudatalattivá.

Ezt a fogást mutatja be az 1. ábra. Tudjuk, hogy a filmfelvevő gép másodpercenként 24 pillanatfelvételt készít és ezek, az emberi szem tehetetlensége következtében, folyamatos mozgássá folynak össze a vetítévászonon. (Nevezik az egyes pillanatfelvételeket hibás, de közkeletű szóval „képkockának.”)

Az 1. a. ábra legfelső kockája normálisan exponált negatív-kép. Az alatta lévő már halványabb, míg a legalsó már egészen halvány. Pozitív másolatban természetesen ennek a fordítottja áll elő: az 1. b. ábra legfelső kockája normális, az alatta lévő sötétebb s a legalsó már majdnem fekete. Az itt bemutatott negatív és pozitív képsorozatot persze megszakításokkal vettük

3. ábra.

ki a filmből, az egész folyamat nem öt, hanem 50—60 kockából áll, az itt egymásra következő kockák esetleg nem szomszédosak, hanem még van közöttük 8—10, lassú átmenettel világosodó, illetve sötétedő kocka; a közvetlenül szomszédos kockák alsó és felső széle az itt között kockákon is rajta maradt, hogy a megszakítást érzékeltessük. Ha valóban összefüggő öt kockát vettünk volna ki, a változás nem volna szembe-tünő.

A sötétbe-tünő pozitív készítésére való ilyen elhalványuló negatív különbözőképpen készülhet. Régi eljárás erre az,

hogy felvétel közben fokozatosan csökkentjük az optika fényerejét (irisszel), vagy az expozíció idejét (szektor-állítással), így fokozatosan alulexponált negatívot kapunk, melynek utolsó kockái már egészen átlátszók maradnak, pozitív másolatban tehát sötétedő sorozatot kapunk.

A másik eljárás az, hogy a negatívot normálisan végigexponáljuk, előhívjuk és azután a kérdéses szakaszt vegyi úton fokozatosan elhalványítjuk. Az eredmény ugyanaz, mint fent.

Mindkét eljárás főhibája az, hogy a csak egy példányban meglévő eredeti negatívon megy végbe. Ha rosszul sikerül, vagy változtatni akarunk rajta, újra kell felvenni az egész jelenetet.

Ezért inkább a következő eljárást használjuk:

A normálisan exponált és kidolgozott negatív kérdéses szakaszáról egyenletesen megvilágított és normálisan kidolgozott pozitív másolatot készítünk. Ha most erről a pozitívról újabb másolatot készítünk, az negatív lesz. Ennek az úgynevezett másodnegatívnak a készítése közben most aztán az elsőnek említett eljárást alkalmazzuk azaz a különbségei, hogy az elhalványulást a másológép átvilágítólámpájának fényerő-csökkentésével érjük el. (Az itt bemutatott ábrák filmje is így készült.) E másodnegatívot aztán az ere-

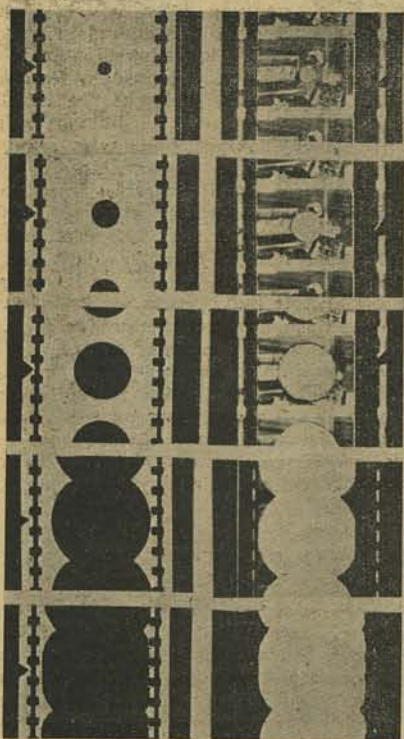
Úsztatás

Képzeld, hogy az 1. ábra telefonjelenetét a filmben a 2. ábra lovascsapatjelenete követi, de érzékelteni akarjuk, hogy a kettő között idő telik el vagy térben messze vannak egymástól vagy egyszerűen át akarjuk hidalni a két jelenet hangulati különbségét. Ezért nem egyszerű vágással, beugrással jelenik meg a lovascsapat, hanem fokozatosan tűnik elő a telefonjelenet alól, az pedig ugyanakkor lassankint eltűnik. Ez a folyamat a negatívon úgy áll elő, hogy a fentebb két eljárást egyesítjük: a negatív anyagra a telefonjelenetből elhalványuló expozíciót készítünk, de nem hívjuk elő. Előbb a lovasjelenetet exponáljuk ugyanerre a filmre, még pedig halványból indulva fel egészen normálisig. Előhívás után a negatív eleje a telefonáló hölgyet mutatja, az egyre halványabbá válik, ugyanakkor előtűnik alatta a lovasok egyre határozottabbá váló képe s mire ez eléri a nor-

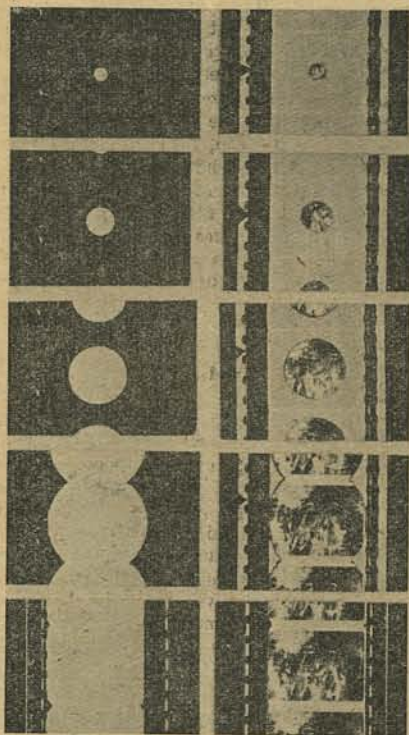
az egész kocka fehér, illetve átlátszó lesz. A képpel fedett és az átlátszó kockarészt eszerint határvonal választja el, azért határvonalas, kontúros sötétbe-tűnésnek nevezhetjük az ilyen negatívról készült pozitív-másolatot megfigyelhető folyamatot. Fordítottja a kontúros sötétből-indulás. Itt előbb az egész negatív-kocka átlátszó, aztán megjelenik rajta valahol a képnek egy kicsiny, egyre kiterjedő része, míg végre a kép betölti az egész negatív-kockát. E kontúros eljárások nem felvétel közben, nem is vegyi úton, hanem másolás útján készülnek.

A sokféle határvonalas eljárás közül nézzük például a körös sötétbe-tűnés esetét.

A másodnegatív készítésére való pozitívot most úgy másoljuk a másodnegatív anyagra, hogy a pozitív film elé még egy másik filmszalagot is teszünk

4. ábra.

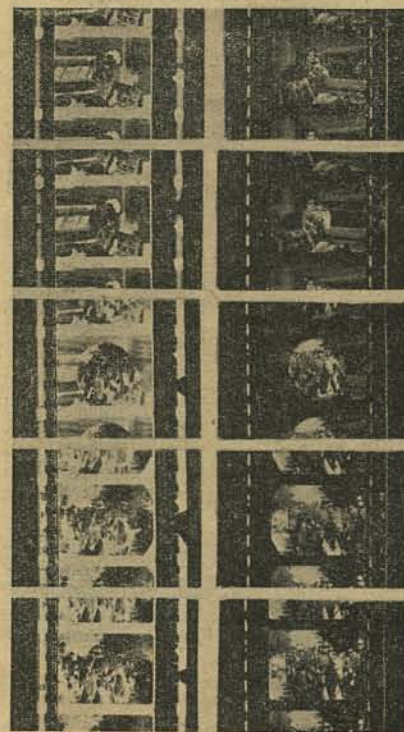
5. ábra.

mális láthatóságot, addig a hölgy képe teljesen kihalványodik. Így a negatív fedettsége állandó, mert az egyik expozíció gyengülését pótolja a másik expozíció erősödése. (3. a ábra.) A pozitív másolat összes fedettsége is állandó lesz, a kép nem sötétedik és nem világosodik, hanem egyenletesen átváltozik egyikből a másikba. (3. b ábra.) Tetszés szerint kisebb-nagyobb hosszúságon hajtható végre a folyamat, de fontos, hogy az első kép eltűnése ugyanolyan hosszú legyen, mint a második kép előtűnése. E fogás neve: úsztatás.

Határvonalas sötétbetűnés

Az úsztatás csak egyik fajtája az át-tűntetésnek. Áttűnhet egyik kép a másikba sok más módon is.

Térjünk vissza a sötétbe-tűnés és sötétből-indulás esetére. Elképzélhető, hogy nem az egész negatív kép halványodik ki fokozatosan (sötétbe-tűntetés céljára), hanem a negatív egyenletes feketedésű, de valahol megjelenik rajta előbb egy igen kicsiny, aztán kockánként nagyobbodó fehér rész, míg végre

6. ábra.

(a sablont), az exponáló fénynek át kell haladnia ezen is. Ennek első kockája még teljesen átlátszó, azután megjelenik rajta egy kör alakú fekete pont, ez a további kockákon egyre nő, míg végre az utolsó kocka már teljesen fekete. Az ilyen sablonon át másolt másodnegatívon tehát megjelenik egy átlátszó folt, amely egyre nő, míg végre az egész kocka átlátszó. A sablont — megint megszakításokkal — mutatja a 4.b ábra. A kép pozitívban sötétbe tűnik.

Határvonalas sötétből-indulás

Fordítottja: a határvonalas sötétből indulás, szintén sablonnal készül, csak azon előbb az egész kocka fekete, majd megjelenik rajta egy átlátszó pont, ez lassankint egyre nő, végül az egész sablon-kocka átlátszó. E sablonsorozatot mutatja az 5. a ábra, a vele másolt másodnegatívot az 5. b ábra.

Sem sötétből, sem sötétbe nem igen szokás tűntetni a képet kontúrosan, ellenben gyakori a kettő egyesítése.

Tűntessük át az előbbi telefonjelenetet megint a lovasjelenetbe. Evégből előbb a telefonáló hölgy kockasorozatát a másodnegatív nyersanyagára expo-

deti, egyenletes negatívhoz ragasztjuk, így aztán minden újabb nehézség nélkül készíthető az egészről, akárhány pozitív másolat, míg a negatív kopása hártart nem szab a sokszorosításnak.

Sötétből-indulás

Nem ritka az elmondott technikai fogás fordítottja sem: a sötétből-indulás. (Blende-auf.) A 2. ábra mutat egy ilyen negatív sorozatot. Az első negatív-kocka egészen halvány, az utolsó normális (pozitívban — 2. b ábra — az első kocka sötét, az utolsó normális), itt aztán csatlakozik hozzá az eredeti negatív.

A MOZIEGYESÜLET FELHÍVÁSA TAGJAIHOZ

A Magyar Mozgóképzemengedélyesek Országos Egyesületének elnöksége ezúton ismét felhívja tagjai figyelmét arra, hogy az árvízkárosultak segélyezését célzó mozgalomra szóló adományát minden magyarországi mozgószínház ezen a héten, április 15-ike és 20-ika között, magyar híradójának átvétele alkalmával juttassa el a Magyar Filmirodához, ahol az összegyűjtött adományokat a Mozígyesülethez küldik illetékes helyre történő továbbítás céljából. A Mozígyesület közli továbbá tagjaival, hogy az adományok nagysága tekintetében a magyar híradó kölcsöndíjának legalább kétszeresére számít.

náljuk, természetesen az előbbi (4. a) sablonon keresztül, de ezt nem hívjuk elő. Ugyanerre a nyersanyagra exponáljuk még a lovascsapat kockasorozatát is az 5. a sablonon keresztül, vigyázva arra, hogy minden egyes kockát az 5. a ábra sablonjának olyan kockáin át exponáljuk, amelynek átlátszó része ugyanakkora, mint amekkora a 4. a sablonnak ugyanezt a kockát kitakaró sötét fóltja volt. Így a 4. b ábrán megjelenő és növekvő átlátszó fólt helyét pontosan kitölti az 5. b ábra növekvő körös része, míg a sorozat végén az egész képkockát lovascsapat tölti be. Az így készült negatívot a 6. a ábra mutatja. Ezt ragasztjuk be az eredeti negatívzalagnak abba a szakaszába, hol az áttűnésre szükség van. Az áttűnő negatívról készült pozitív-másolatot mutatja be a 6. a ábra, mindkettő kihagyásos sorozat.

Ha a két sablont egymáshoz képest eltoljuk, akkor vagy fehér vagy sötét kör választja el egymástól az egymásra tűnő kétféle képet aszerint, hogy a lovascsapatból kisebb, vagy nagyobb kör exponálódik-e az anyagra, mint amekkora a telefonos képből kimaradt. **Kékmásoló film**

Látjuk, hogy a másodnegatív kétszeri másolás útján készül az eredetiről. Hogy az így előálló hibákat kiküszöböljük, a másodnegatív anyagául külön erre a célra készült anyagot használunk. De különleges a másodnegatív készítésére szolgáló (az eredeti negatívól készülő) pozitív-szalag anyaga is: finomszemcsés, lágyan dolgozó és kék celluloidra készült, úgynevezett lavender vagy kékmásoló anyag.

Ahányféle áttűnés, annyiféle hibalehetőséget kell kiküszöbölni. Úsztatás esetén például külön nehézséget jelent az, hogy az egymásra következő két expozíciót úgy végezzük, hogy összegük állandó feketedést adjon, mely az előbbi, illetve utána következő negatívától nem különbözik, mert különben a fényerőben ugrás állana be. Ez a probléma különben az úsztatásnál is fennáll. A közelmúltban még amerikai, tehát szinte korlátlan anyagi lehetőségekkel készült filmekben is alkalmunk volt olyan áttűnést látni, amelyben bántó fényerőugrás volt.

Becsüljük meg tehát magyar filmtechnikusaink munkáját, akik nem ismételték meg akárhányszor a talán tökéletlenül sikerült részt, tehát egyénileg jobb munkát kell végezniök, mint amerikai kollégáiknak.

HIREK

VÁLTOZÁS

A „SZAKMAI CÍMTÁR”-BAN

Lapunk SZAKMAI CÍMTÁR-ában e héten a következő változás történt: Erdélyi filmgyártó kft. (új telefon).

BONCZOS MIKLÓS

ÁLLAMTITKÁR ÁRVÍZI ÚTJÁRÓL FILMRIPORT KÉSZÜLT

A tavaszi áradások következtében tengerre változott magyar vidékek fölött tudvalévően több ízben végzett felderítő repülőutakat Bonczos Miklós államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos. Munkájáról filmfelvételeket készített a Magyar Filmiroda és ezekből a szomorú aktuális riportokból az eheti Magyar Világhíradóban már láthatunk is néhányat. Bonczos Miklós államtitkár munkájáról, szárazföldi és légi szemleútjairól hosszabb filmriport készült Zsabka Gyula és Horváth József operatőrök felvételeiben, amelyek — értesülésünk szerint — önálló film alakjában is megjelennek az árvízveszedelem lezajlása után, hogy emléket állítsanak a magyar történelemnek erről a tragikus fejezetéről. Az eddig készült árvízi filmfelvételeket szerdán, április 10-én tekintette meg Bonczos Miklós államtitkár a Magyar Filmiroda házivetítőjében és elismerését fejezte ki a jólsikerült filmriport készítőinek.

VALOGATÁS

A MAGYAR FILMMŰZEUM SZÁMÁRA

A már régebben felmerült ötlet: a Magyar Film-múzeum kezd a megvalósulás felé haladni. Az elmúlt héten Némethy Károly dr. szóf. tanácsnok a Magyar Filmirodában járt, ahol sokszáz méter magyar filmhíradót tekintett meg, hogy kiválogassa azokat magyar történelmi eseményeket, amelyek a Magyar Film-múzeum alapanyagául szolgálnának.

BINGERT JÁNOS jr. FILMELŐADÁSA

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége tudvalévően előadássorozatot rendez a Székesfőváros Népművelési Bizottsága keretében. A nő a háborúban című előadássorozat április 5-én, pénteken zajlott le, amely alkalommal Bingert János dr., a Hunnia Filmgyár igazgatója a film-propagandáról beszélt és kiemelte, hogy a film milyen fontos szolgálatot tehet a nemzetvédelem terén. Végül rátért arra, hogy egy kitűnő írónő regényének megfelelő filmre vétele, például Tormay Cecile egyik regényének filmre való feldolgozása úgy nemzeti, mint anyagi vonatkozásban kitűnő eredménnyel járna.

A NEMZETI APOLLO MOZIK AZ ÁRVÍZKÁROSULTAKÉRT

A kormányzó kezdeményezte árvízkárosultak segélyező akcióban a magyar film- és moziélet is minden erejével igyekszik résztvenni. E héten újabb szakmai mozgalomról számolhatunk be. A Nemzeti Apollo filmszínházai, a budapesti Royal Apollo és Híradó Filmszínház, továbbá a debreceni Apollo és a szegedi

Corso mozi vászonra vetítve idézi a közönség emlékezetébe a kormányzó szövegét azt a mondatát, hogy az árvízkárosultaknak mindenki annyit adjon, amennyit meg se érez, de adjon. A fenti mozik akcióját sürgősen figyelmébe ajánljuk minden magyar mozinak.

ELŐADÁS „A NÉMA FILMTŐL A HANGOS FILMIG”

Április 8-án, hétfőn délután zajlott le a Nemzeti Kultúr Egyesület keretében, a „Pátria”, Magyar Irók, Hírlapírók és Művészek Klubjában az az előadás, amelyet Renard Béla, az Uránia Filmszínház igazgatója írt, de betegsége miatt Vóczi Dezső olvasott fel. Renard Béla előadása ismertette a film technikai és művészi fejlődését az őskortól a mai napig. A nagyközönségnek szánt munka élvezetes stílusban foglalta össze a film történetét. A Nemzeti Kultúr Egyesület nagyszámú közönsége élvezettel hallgatta végig az értékes előadást.

OLASZ KULTÚRFILMMATINÉ UNGVÁRON

A debreceni olasz kultúr-intézet március 31-én, vasárnap délelőtt nagyszerű előadást rendezett az ungvári Városi moziban, melynek keretében három olasz kultúrfilm került bemutatásra. A matinéen jelen voltak báró Perényi Zsigmond Kárpát-alja kormányzó biztosa, Sztójka Sándor megyéspüspök, Ilniczky Sándor főtanácsadó, és a város intelligenciájának színe-java. Az ungvári papi-nevelőintézet énekkara a magyar, majd a rutén himnuszot és a Giovinezzyt adta elő bevezetőként. Dr. Peltárszky Imre polgármester megnyitójában utalt az olasz-magyar őszinte baráti kapcsolatokra, majd utána Renato Fleri az olasz kultúr-intézet vezetője közvetlen és igen nagy tetszést arató olasz, majd magyarnyelvű beszédben ismertette a bemutatásra kerülő olasz kultúrfilmeket. Az első film Firenze csodálatos szépségeit és kultúrkincseit mutatta be remek felvételekben. A második filmben Olaszország óriási kultúrmunkáját láttuk Albániában. A harmadik film az olasz tengerészet hatalmas fejlődését mutatta be színpompás felvételekben.

AZ RKO FILMGYÁR VEZETŐI BUDAPESTEN

Csütörtökön, április 11-én délután a mátyásföldi repülőtéren Budapestre érkezett R. Armour és a magyar származású Havas Mihály, az amerikai RKO filmgyár európai képviselői. A két igazgató Kairóból jött, ahol résztvettek A notredame-i toronyőr című világhírű RKO-filmattrakció (Charles Laughton) premierjén. Budapesti tartózkodásuk alatt az amerikai filmvezetőket Nagy Sándor dr., a Hunnia filmfelhelyező igazgatója kalauzolja.

ÚJ MAGYAR KULTÚRFILM

Egészen különleges magyar kultúrfilm jelent meg az elmúlt héten a Híradó Filmszínházban. A Magyar Filmirodában készült újdonság címe is eredeti: A munka akrobatái. Szövegtörzset témák és jelenetek tekintetében Simonyi Lia állította össze, aki egyben rendezte is a filmet,

Horváth József operatőrrel, aki sokszor artista-mutatványokhoz hasonló bravúros helyzetekben fényképezte a film izgalmas jeleneteit. A nagy sikerrel bemutatásra került magyar kultúrfilműjdontság jóízű kísérő szövegét Cserépy László írta és mondta be.

**„OZ”-PARÓDIA
A KOMÉDIA ORFEUMBAN**

Az aktualitásokat frissen kifigurázó Komédia Orfeum új műsorában egy sikerült filmtréfa is szerepel a Royal Apollóban hetek óta nagy sikerrel pergő Metro-atrakcióról, az Oz című film-különlegességéről. A mese három főszereplőjének maszkjába öltözve Békeffy Róbert (a gyáva oroszán), Barna Anci (a kansasi kisleány) és Radó Sándor (a bádóg-favágó) mulattatják a közönséget. Ez a színpadi karrikatúra is azt bizonyítja, hogy már a fél város látta az Oz-t, beszélnek róla, tehát, mint minden nagy esemény, számíthat parodizálásra.

**AZ AMATŐRFILM SZÖVETSÉG
DÍJKIOSZTÓ ÜNNEPELYE**

Április 6-án, szombaton este tartotta ünnepélyes díjkiosztó vacsoráját a Magyar Amatőrfilm Szövetség a „Pátria”, Magyar Írók és Hírlapírók Klubjában, mely alkalommal kiosztásra kerültek a IV.

Szent István kupa nemzetközi verseny díjai a magyar és külföldi nyertesek között. A megjelenteket Pfeiffer Gyula ny. h. államtitkár, a Szövetség elnöke üdvözölte meleg szavakkal. Megemlékezett árvíz-sújtotta testvéreinkről és felkérte a jelenlévőket, hogy adományaikkal támogassák a nemes segítő munkát. A gyűjtés eredményét, 45 pengőt a Szövetség már eljuttatta az árvíz-károsultak részére. Az Amatőrfilm Szövetség baráti körben ünnepelte a díjnyertes filmamatőröket, akik értékes dísz tárgyakat kaptak művészi munkájukért.

**AZ UFA ÚJ BUDAPESTI
SAJTÓFŐNÖKE**

Hetek óta tartó tárgyalások után, amelyeket egy hónappal ezelőtt Gerhard Krone, az UFA berlini központjának itt járt cégvezetője, majd legutóbb Max Opitz, az UFA központi sajtófőnöke folytatott több régi magyar újságíróval és filmszakemberrel, április 8-án, hétfőn az UFA budapesti fiókjának propagandaosztályát Artur Zivinz foglalta el, aki régebben a Mosse-féle, majd később az Ala Anzeigen hirdető-irodát vezette.

**MEGJELENT
A „PERGŐ KÉPEK” ÚJ SZÁMA**

A Magyar Amatőrfilm Szövetség hivatalos lapjának, a Pergő Képeknek legújabb száma ismét érdekes tartalommal jelent meg. Az amatőr keskenyfilmhíradó április havi számának tartalmából kiemeljük a következő cikkeket: F. H. von Eckhardt: Paul Wegener — ha amatőrfilmmező lenne!; Dranel E.: Az emulziók alap-tulajdonságairól; Szabó László: Öt perc alatt; Primus A.: Latens képszemlélő készülék; D. L.: A szegeci filmamatőrök; Vásárhelyi István: Filmvágó asztal készítése; J. V. Bucner: A Marie Makers kérdés-félelét.

**ELRENDELIK
A MOZI-RUHATÁRAK
KIBŐVÍTÉSÉT**

A főváros törvényhatóságának közigazgatási bizottsága április 8-án, hétfőn délelőtt Karafiáth Jenő főpolgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen Petrovác Gyula megemlékezett, hogy a főkapitány rendeletben megtiltotta, hogy a mozikba a közönség télikabátot és egyéb holmit vigyen magával a nézőtérre. Ezt a rendeletet azonban nem lehet végrehajtani, mert a mozik ruhataíra szűkek. Intézkedjenek a ruhatarak kibővítéséről, vagy pedig függeszték fel a rendeletet. Helyesnek tartaná viszont, hogy ha életbeléptetnék azt a régi rendeletet, amely eltiltotta, hogy a nők kalappal mehessenek be a nézőtérre, mivel a mostani magas, fantasztikus alakú női kalapok sokszor teljesen eltakarják az egész filmvásznot a néző elől. Dóra Sándor főkapitányhelyettes felszólalása után kijelentette, hogy a mozikban azért kellett elrendelni a ruhatarak használatát, mert valóságos ruhahegyek keletkeztek az előadások alatt s ez tűzrendészeti szempontból veszedelmet jelentett. A ruhatarak kibővítését elrendelik.

HIRADÓK

842. sz.

1. Vilma királynő szemléje Haarlemben. (Polygoon)
2. Svédország: Lagerlöf Selma temetése. (Svensk)
3. Német előnyomulás a „Senki földjén.” (Ufa)
4. Olasz gyorscsapatok tavaszi szemléje. (Luca)
5. Tormay Cécile emlékünnepe a Vigadóban. (M. F. I. — Zsabka, Marton)
6. Pilótaothon avatás a Hármashatárhegyen. (M. F. I. — Horváth)
7. Árvízvédelmi munkák Szolnok környékén. (M. F. I. — Horváth)
8. A Mezőgazdasági Kiállítás vendégei. (M. F. I. — Horváth, Kerti, Nagy L.)

XIV. évf. 15. sz.

1. Branly francia tudós a nemzet hálottja.
2. Franco tábornok a sevillai húsvéti körmenetben.
3. Még mindig ég a győri gabonatarház.
4. Az „Ark Royal” repülőgép anyahajó hazatért Angliába.
5. A Vigadóban megtartott csapatbajnoki versenyen 540 sakkozó vett részt.
6. Magyarország kormányzója az Országos Mezőgazdasági Kiállításon.
7. A karéllai finnek elhagyják otthonukat.
8. Mussolini az olasz légi hadsereg jubileumán.
9. 19.5-es tankütegek.
10. Lebrun elnök a fronton.

29. sz.

1. Byrd admirális.
2. Facsúztatás a német Alpokban.
3. Húsvéti népszokás.
4. Húsvéti áldás.
5. Spanyolorokkói kép.
6. Szilánktmes üveg gyártása.
7. Német tengerésziskola.
8. Gyakorlatozik a német hegyitüzérség.
9. Német kerékpárosztag gyakorlata.
10. Gyalogsági előnyomulás.

12. sz.

1. XII. Pius pápa Húsvét napján áldását adja a „városnak és a világnak”.
2. Hagyományos népnépele a Megváltó feltámadásának napján.
3. Az egyetemi milíciák eskütétele a Duce jelenlétében.
4. Lovasgyakorlatok Tor di Quintoban a király és Graziani marsall előtt. A befutott lovasoknak harcokcsin is kell győzni az akadályokat.
5. Olaszország és Európa válogatott ökölvívóinak mérkőzése.
6. Galla vidékén folyik az aratás. A gazdag termés az olasz kultúrunka gyümölcse.
7. Új légzőkészülék alkalmazása újszülöttek életben tartására.

7. sz.

1. Megáradt folyók hatalmas területeket öntöttek el Jugoszláviában és Magyarországon.
2. Bernát herceg megszemléli a tavaszi hadgyakorlatokat Hollandiában.
3. Ökölvívó-mérkőzés az Egyesült Államokban.
4. Repülőtsztek gyakorlatai levegőben és a havon Svédországban.
5. Teleki Pál gróf miniszterelnök megtekintette az 1942. évi római világkiállítás építkezéseit.
6. Branly francia feltaláló temetése Párisban.
7. A finnek kiürítik Hanko félszigetet.
8. Az angol-francia-kegelsőbb haditanács ülést tartott Londonban.
9. Eszkimók módjára élnek a hegyicsapatok Franciaországban.
10. Francia hadihajók kísérik a kereskedelmi hajókat.

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6

TELEFON: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072, ELNÖK ÉS ÜGYV. ALELNÖK 183-073

Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság

130/1940. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. április 12-i, 81. számában.)

Az Országos Mozcófényképvizsgáló Bizottság 1940. évi március hó 31-től április hó 6-ig tartott ülésein:

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Rugd, nem apád** (How to watch football) (M. G. M.) hangos vígjáték 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 252 m hosszú,

2. **Az emberiség jövevénye** (Man's greatest friend) (M. G. M.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1938. évben készült, 282 m hosszú,

3. **Aranyhaj és a három medve** (Goldilocks and the three bears) (M. G. M.) hangos, színes rajzfilm 1 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 298 m hosszú,

4. **A nevető bomba** (Pick a star) (M. G. M.) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1937. évben készült, 1.175 m hosszú,

5. **Kár volt hazudni — előzetes** (Awful Truth — Trailer) (Objectiv) hangos reklám 1 felvonásban, a Columbia filmgyárban 1939. évben készült, 107 m hosszú,

6. **57. számú Reklámtekerces** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 37 m hosszú,

7. **Gül Baba — előzetes** (Palatinus) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 131 m hosszú,

8. **Ufa világhíradó 28. sz.** (Auslandstonswoche Nr. 28.) (Ufa) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1940. évben készült, 416 m hosszú,

9. **20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 14. sz.** (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 312 m hosszú,

10. **20th. Century Fox hangos híradó XIV. évf. 14/a.** (Fox Actualités) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1940. évben készült, 343 m hosszú,

11. **Magyar világhíradó 814.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 257 m hosszú,

12. **Rajzos híradó 17.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 126 m hosszú,

13. **Metro híradó 6.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a M. G. M. és M. F. I. filmgyárakban 1940. évben készült, 328 m hosszú,

14. **Honvéd Filmhíradó 5. sz.** (Honvédeink síkiképzése Kárpátalján) (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, 1940. évben készült, 312 m hosszú,

15. **Melbourne az új világváros** (Victoria 100 years of progress) (Kovács és Faludi) hangos riport 1 felvonásban, 1936. évben készült 296 m hosszú,

16. **Lázadó szerelem — előzetes** (Ihr erstes Erlebnis — Vorspann) (Ufa) hangos reklám 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1940. évben készült, 80 m hosszú,

17. **Lázadó szerelem** (Ihr erstes Erlebnis) (Ufa) hangos színmű 5 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1939. évben készült, 2.395 m hosszú,

18. **Pápai reklámfilmek 1940/1.** (Seidl és Veres) hangos reklám 1 felvonásban, a Seidl és Veres laboratóriumban 1940. évben készült. 31 m hosszú,

19. **A cowboy és a lady — előzetes** (The cowboy and the lady — Trailer) (Csepregy Film) hangos reklám 1 felvonásban, az United Arts. filmgyárban 1939. évben készült, 114 m hosszú mozcófényképeket.

Mozi szenét

rendelje

Molnár Ferenc

vetítészén kereskedőnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

Telefon: 140-736, 222-105.

b) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozcófényképzemekben a magyar nyelvű mozcófényképek kötelező bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Gül Baba (Palatinus) zenés mesejáték 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 2.727 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozcófényképet.

c) **Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozcófényképzemekben szabad bemutatni:**

1. **Magyar világhíradó 834.** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 100 m hosszú,

2. **Új rokon** (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1934. évben készült, 953 m hosszú,

3. **Magyar világhíradó 835. sz.** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 105 m hosszú,

4. **A munka akrobatái** (Palatinus) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 110 m hosszú,

5. **Bercsényi huszárok** (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1940. évben készült, 358 m hosszú,

6. **Magyar világhíradó 836.** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 102 m hosszú,

7. **Magyar világhíradó 837.** (Palatinus) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 90 m hosszú,

8. **Magyar szárnyak** (Palatinus) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 150 m hosszú,

9. **Toprini nász** (Palatinus) hangos dráma 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 930 m hosszú,

10. **Ezeréves Magyarország** (Palatinus) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1939. évben készült, 120 m hosszú,

11. **Margitsziget** hangos reklám 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1939. évben készült, 160 m hosszú,

12. **Hölgyek előnyben** (Palatinus) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 995 m hosszú keskeny mozcófényképeket.

d) **Az engedélyokirat kiadását megtagadta:**

Blokád (Thunder Afloat) (M. G. M.) hangos dráma 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 2.593 m hosszú mozcófényképtől.

e) **Külföldre kivinni engedélyezte:**

1. **49. Mezőgazdasági kiállítás** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 240 m hosszú,

2. **Semmelweis** (Hunnia) hangos dráma 9 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 2.288 m hosszú,

3. **Ezeréves Magyarország** (Kovács és Faludi) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Kovács és Faludi laboratóriumban 1939. évben készült, 296 m hosszú,

4. **Magyarország kormányzója** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 18 m hosszú,

5. **Mezőgazdasági kiállítás** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 30 m hosszú,

6. **Magyarország—Svájc** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 22 m hosszú,

7. **Magdolna otthon** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 14 m hosszú,

8. **Háziipari központ** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1940. évben készült, 25 m hosszú mozcófényképeket.

Budapest, 1940. évi április hó 6-án.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc** moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. Tel.: 110-190, 124-194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Telefon: 422-578.
- Apollo filmreklámvállalat**, VII., Erzsébet-körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415.
- Arany filmducco**, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.
- Balogh-Orbán**, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Bauer vetítógépek és adapterek** (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Bosch Róbert kft.** (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Telefon: 292-338.
- Brückner János** mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Telefon: 457-650, vagy Mechanikai és Elektromos. par. szakiskola, tel.: 130-293.
- Cinema**, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepreghy film**, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 221-022.
- Deák film**, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 222-105. Raktár a házban.
- Déliházb** film, II., Málna-u. 5. T.: 134-054.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.
- Electric kinotechnikai vállalat**, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítőszenek stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184-005.
- Erdévi filmgyártó kft.**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 420-199.
- Farkas M.**, VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 135-696.
- Ferrania**, V., Tükör-u. 5. Tel.: 129-139.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.
- Filmcenzúra**, IV., Eskü-tér 6. Telefon: 183-072. alemn.: 183-073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-871, 133-872.
- Filmértékesítő**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609.
- Filmfotó üzem és laboratórium**, Altmayer J., VIII., Rökk Szilárd-u. 11. Telefon: 130-805.
- Filmkamara**, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.
- Filmreklám és hirdető iroda**, VII., Erzsébet-körút 20. Tel.: 420-911.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-888, 136-888.
- Fortuna film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Telefon: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-út 11. Telefon: 139-437, 131-658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 380-318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.
- Gyimesy Kásás Ernő**, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 7. Tel.: 499-752.
- Hajdu film**, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.
- Hamza film**, XIV., Gyarmat-utca. 39. Tel.: 297-999.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Hausz Mária** filmkölcsonzó és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.
- Hebel Gyula** szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Rökk Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi.) Tel.: 143-835, 144-027.
- Hungaria Film**, IX., Üllői-út 91/b. Tel.: 337-430.
- Hunnia filmhelyező irodája**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433.
- Hunnia filmgyár Rt.** (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.
- Ibusz filmszállítás és kölcsonzés**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 146-396.
- Kamara**, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Karossa Foto**, Filmfoto technikai laboratórium, VII., Rákóczi-út 8/a. Telefon: 140-421.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-577, 220-299. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.
- Kino foto**, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 496-602.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.
- Kormos Miklós filmvállalat**, VII., Erzsébet-körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.
- Krupka filmgyár és laboratórium**, XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.
- Lévay-Nagy filmgyártó és filmkölcsonzó kft.**, VII., Erzsébet-körút 13.
- MAGYAR FILM**, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Magyar Film Iroda Rt.**, IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. játékfilmgyártás: 146-342. színészöltözők: 140-727, felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsonzó-osztály: VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-098.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.
- Magyar Irok Filmje Rt.**, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- MMOE**, VIII., Csokonay-utca 10. Telefon: 136-005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Mester film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.
- Metro-Goldwyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.
- Mozgóképzem Rt. kölcsonzóosztálya**, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.
- Magyar Mozcsofénykép-gépezők Országos Egyesülete**, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.) Tel.: 337-598.
- Modern film kft.**, VII. Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000.
- Molnár Ferenc** vetítőszen-kereskedő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 140-736, 222-105.
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.
- Objectiv film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.
- Oktatófilm kirendeltség**, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.
- Oláh György** gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.
- Orbán-Balogh**, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Pacséry László**, XII., Királyhágó-utca 16. Tel.: 155-992.
- Pajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144-087.
- Palatinus film**, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 145-411, 145-412.
- Palló film kft.**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8. Gyártási iroda. tel.: 422-791.
- Pannonia filmlaboratórium**, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.
- Papp Béláné és Társa** betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 138-031.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337-596.
- Pátia film**, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Pegazus film**, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.
- Pflumm Tibor dr. filmkölcsonzóvállalata**, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 137-711.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-003.
- Phobus filmkölcsonzó**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Projectograph**, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.
- Radó István**, VI., Andrassy-út 68. Telefon: 122-345.
- Reflektorfilm**, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.
- Rex film**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.
- Schilling Gyula**, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.
- Seidl és Veress Laboratórium**, lásd: Pannonia filmlaboratórium.
- Simonyi Vilmos** mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. Telefon: 257-110.
- Sinus hangos filmszervice**, V., Pannónia-u. 44. Tel.: 493-957, állandó ügyelet.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.
- Studio filmgyártó és filmkölcsonzó kft.** (Lévay), V., Szemere-u. 9. Tel.: 114-251.
- Székely Sándor** mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.
- Szenásy-Macsássy** színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.
- Takács film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.
- Telefongyár R. T.**, XIV., Hungaria-körút 126-128. Tel.: 297-930.
- Turul Szépművés Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet**, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.
- Turul Szövetség Szépművés B. E.** vetítő mozgalmi törzs, VIII., Rökk Szilárd-utca 20.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.
- Universal film**, VIII., Népszínház. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.
- Valter** reklámanyagkölcsonzó, vetítővászón-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-108.
- Váci Dezső**, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, VIII., Üllői-út 42. T.: 136-386.
- Wamoscher Béla** dr. filmvállalata, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137-438.
- Warner Bros. First National**, VIII., József-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.
- Zeneszerzők Szövetkeze**, IV., Gerlőczy-utca 3. Tel.: 189-306.